

Oponentský posudek na disertační práci Jana Kachlíka

ANTONÍN DVOŘÁK – MORAVSKÉ DVOJZPĚVY Z HLEDISKA
HUDEBNĚ FILOLOGICKÉHO

(rkp. str.126 textu + 43 str.příloh).

Obměním poněkud pořádek, který se zpravidla očekává od oponentury disertační práce a řeknu hned zpočátku : po podrobném studiu hodnotím Kachlíkovu disertaci jako pozoruhodný výkon hudebně historický .

Osvědčuje náležitou erudici , metodologickou jistotu i vynalézavost , které posléze dosáhly úspěchu tam , kde předchozí bádání selhávalo v procedurách vnější kritiky novodobých tisků nedoceňováním přísné akribie v samotné definici pramene jako pramene .

Kachlíkovo „hledisko hudebně filologické “ míří k pojmu pramene jako komplexu, v němž se dílo prezentuje nejen jako průsečík navzájem spjatých intencí kompozičních nýbrž též vydavatelských , lektorských , notoryteckých i komerčních . Každá z těchto činností zanechává v prameni rozlišující stopy .Vzbuzují zdání jakési samozřejmě ohraničené autonomnosti a přesto svým podílem míří do širokého zázemí dokumentárního. Z průzkumu tohoto komplexu vzešla také nová zjištění provenienční , identifikační , datační ,korigující v konkrétních případech Moravských dvojzpěvů jak editorské zprávy souborné edice roku 1955, tak údaje posledního katalogu Burghauserova.

Disertace tedy zakládá výklad na kritickém přezkumu veškerých dosažitelných výsledků heuristických , obohacených

v posledních desetiletích podobně orientovanými výkony příbuzných edic zahraničních , jmenovitě souboru Brahmsova.

Zpřesňující vědomí kritické otevřenosti neponechává na pochybách , že se děje v kontextu rozlehlého kolektivního výzkumu celého Dvořákova díla. Jeho modus se opírá o diskusi, přesahující nutně do oborů spřízněných. V tomto ohledu využil Kachlík m.j. nadměrně výsledků výzkumu sušilovského , aby dovedl na styčné hraně vnější a vnitřní kritiky korigující momenty v náhledech na Dvořákův vztah k lidovým textům moravským a jistých nejasnostech týkajících se skladatelem použitého vydání Sušila (1859,1860). Zde ostatně vybízí mimoděk k pohledu na další Dvořákovy kompozice na moravské texty písňové a sborové.

Jiný takový styčný bod tvoří problematika podkládaných cizojazyčných textů , v Dvořákově zralé tvorbě písňové spojená s případy , v nichž předcházely v kompozici texty německé dodatečně podkládaným českým ekvivalentům (Heyduk v Cikánských melodiích, Malybrok -Stieler v op 82).

Zcela zvláštní oporou je rovněž Kachlíkova osobní zasvěcenost do historických technik vydavatelských provozů , nototisku , jeho norem a konkrétních modelů editorských, s nimiž se hudební historik setkává v praxi minulého století. Lze-li to tak říci, jeho kritický projev nese tento osobnostní rys v sobě jako vědomí vstupu do nepřetržitého proudu tvorby , v níž by moudřejší přítomnost nebyla bez výkonů minulosti , podněcující nás svým úsilím , etikou překonávaných poznatků k objevům , jichž dosíci nebylo v jejich moci , ač byly téměř nadosah.

Struktura disertace je v tomto ohledu propracována příznačně : výsledky a postupy, jimiž jich bylo dosaženo tvoří hlavní text kapitol , pamatujících názornými doklady a citacemi na náležitou ověřitelnost soudů.Odtud také přílohy přidávají soubor nejdůležitějších dokumentů , facsimilí i výňatků z nejdůležitější korespondence. Paralelní poud tohoto výkladu je uložen v průběžných poznámkách ,vypořádavajících se s předchůdci ,se současníky, kritickou rozpravou par excellence.

Při korektním a dobře argumentovaném podáním výsledků zachovává si Kachlíkova práce charakter výkonu otevřeného v nejlepší slova smyslu. Je podněcující . V neposlední řadě k tomu přispívá jazyková a stylizační kultura, živý, poutavý způsob a jistá elegance , dávající pocit , že za slovem,týkajícím se vnějšku pramenů , má autor na mysli vždy jejich hudbu.

Závěrem opakuji,co řečeno na počátku.Soudím , že disertace je pozoruhodným výkonem hudebně historickým. Osvědčuje náležitou erudici , metodologickou jistotu , vynalézavost a vědeckou představitost , které dosáhly významného úspěchu tam, kde předchozí bádání selhávalo v procedurách vnější kritiky novodobých pramenných tisků nedoceňováním přísné akribie v samotné definici pramene jako pramene.

Doporučuji přijmout k doktorskému řízení .

Praha 15.května 2007.

Prof.Dr. Ivan Vojtěch

